

ROZTWORY BUFOROWE

Dane do zadań:

$K_D(\text{amoniaku}) = 1,80 \cdot 10^{-5}$, $K_D(\text{kwasu octowego}) = 1,75 \cdot 10^{-5}$, $K_D(\text{kwasu mrówkowego}) = 1,6 \cdot 10^{-4}$
 $K_D^I(\text{kwasu węglowego}) = 4,3 \cdot 10^{-7}$, $K_D^{II}(\text{kwasu węglowego}) = 5,6 \cdot 10^{-11}$,
 $K_D^{II}(\text{kwasu siarkowego(VI)}) = 1,2 \cdot 10^{-2}$, $K_D^I(\text{kwasu fosforowego(V)}) = 7,5 \cdot 10^{-3}$
 $K_D^{II}(\text{kwasu fosforowego(V)}) = 6,2 \cdot 10^{-8}$, $K_D^{III}(\text{kwasu fosforowego(V)}) = 4,8 \cdot 10^{-13}$

- 1/. Roztwór buforowy otrzymany przez zmieszanie 50 cm^3 0,2 molowego roztworu amoniaku z 40 cm^3 0,25 molowego roztworu chlorku amonu wykazuje $\text{pH} = \dots$. Oblicz zmianę pH tego roztworu po dodaniu do niego :
  - a/. 10 cm^3 wody
  - b/. 10 cm^3 0,2 molowego roztworu HCl
  - c/. 10 cm^3 0,2 molowego roztworu KOH
- 2/. Policz pH roztworu zawierającego w 1 dm^3 0,1 mola NaH_2PO_4 i 0,2 mola Na_2HPO_4
- 3/. Czy roztwór zawierający węglan sodu i wodorowęglan sodu jest roztworem buforowym? Odpowiedź uzasadnij odpowiednimi reakcjami chemicznymi.
- 4/. W jakim stosunku należy mieszać ze sobą roztwory 0,10 molowy roztwór NaOH i 0,050 molowy roztwór CH_3COOH , aby otrzymać roztwór o $\text{pH} = 4,7$
- 5/. Zmieszano 20 cm^3 0,5 molowego roztworu octanu sodu z 50 cm^3 0,15 molowego roztworu kwasu solnego i 130 cm^3 wody. Obliczyć pH roztworu po zmieszanu.
- 6/. Ile gramów mrówczanu sodu należy dodać do 10 dm^3 0,32 molowego roztworu kwasu mrówkowego, aby pH uzyskanego w ten sposób buforu miało wartość 3?
- 7/. Rozpuszczono $0,56 \text{ dm}^3$ dwutlenku węgla w wodzie, dodano 0,20 g wodorowęglanu sodu i uzupełniono wodą do objętości $3,0 \text{ dm}^3$. Oblicz pH roztworu, uwzględniając tylko pierwszy stopień dysocjacji kwasu węglowego.
- 8/. Zmieszano 400 cm^3 roztworu kwasu octowego o stężeniu $0,15 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$ i 600 cm^3 roztworu zasady sodowej o stężeniu $0,050 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$, a następnie uzupełniono wodą do objętości 1250 cm^3 . Policz jak zmieni się pH tego roztworu po dodaniu do niego 0,50 g wodorotlenku sodu.
- 9/. Obliczyć pojemność buforową względem kwasu i względem zasady roztworu buforowego zawierającego w $1,0 \text{ dm}^3$ 0,20 mola amoniaku i 0,10 mola chlorku amonu.
- 10/. Obliczyć zmianę pojemności buforowej względem kwasu i względem zasady roztworu buforowego o składzie: kwas mrówkowy o stężeniu $0,070 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$ i mrówczan potasu o stężeniu $0,080 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$, który został rozcieńczony dwukrotnie.
- 11/. 800 cm^3 roztworu zawiera 0,20 mola kwasu octowego i 0,30 mola octanu sodu. Jak zmieni się pH tego roztworu po dodaniu 200 cm^3 roztworu kwasu chlorowodorowego o stężeniu $0,10 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$.
- 12/. Sporządzono roztwór buforowy poprzez zmieszanie 2 dm^3 roztworu kwasu octowego o stężeniu $0,20 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$ oraz 1 dm^3 roztworu wodorotlenku sodu o stężeniu $0,10 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$. Ile gramów stałego wodorotlenku sodu należy dodać, aby pH tego roztworu zmienić o jedną jednostkę. Zaniedbaj zmiany objętości roztworu.
- 13/. Zmieszano 400 cm^3 roztworu amoniaku o stężeniu $0,15 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$ i 600 cm^3 roztworu kwasu solnego o stężeniu $0,050 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$, a następnie uzupełniono wodą do objętości 1250 cm^3 . Ile gramów stałego wodorotlenku należy dodać, aby zmienić pH tego roztworu o jedną jednostkę. Zaniedbaj zmiany objętości roztworu.